

Vraag en Antwoord

Verbod op gratis plastic tassen

In Nederland gebruiken we gemiddeld 3 miljard plastic tassen per jaar. Dit zijn ongeveer 170 tassen per persoon per jaar. Deze tassen komen na gebruik te vaak in de afvalbak of op straat terecht. Zonde, want plastic is een waardevolle grondstof voor nieuwe producten.

Het Rijk stimuleert afval te verminderen, zoveel mogelijk producten en materialen opnieuw te gebruiken en afval op een goede manier weg te gooien. Zodat uiteindelijk de recycling optimaal is. En er minder plastic in het zwerfvuil komt.

Daarom komt er vanaf 1 januari 2016 een verbod op de gratis plastic tas. Het verbod is een uitwerking van de Europese richtlijn om het gebruik van plastic tassen te verminderen. Wilt u als ondernemer toch een plastic tas meegeven? Dan vraagt u een vergoeding en zorgt u ervoor dat de tas stevig is zodat de klant uw tas lang gebruikt.

Algemeen

1. Waarom is er gekozen voor een verbod?

De lidstaten van de Europese Unie zijn verplicht om maatregelen te nemen om het verbruik van plastic tassen te verminderen. Nederland heeft gekozen om een brede aanpak voor draagtassen te maken waarbij ingezet wordt op preventie, hergebruik en op de juiste manier afdanken, met als onderdeel een verbod op gratis plastic draagtassen. Dit om zwerfvuil tegen te gaan en verspilling van grondstoffen te voorkomen. Ook gaf een aantal branches aan dat zij graag regelgeving zien zodat voor alle ondernemers een gelijk speelveld wordt gecreëerd.

Er is niet gekozen om reductiemaatregelen te nemen en hiervoor in 2025 maximaal 40 plastic draagtassen per persoon te verstrekken. Dit zou leiden tot teveel maatregelen om het vereiste resultaat te behalen en een te intensieve monitoring vergen. Een verbod op het verstrekken van gratis plastic draagtassen is eenduidiger, voor zowel winkelier als consument.

2. Waar kan ik de officiële regeling vinden?

EU richtlijn

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:JOL_2015_115_R_0002&from=NL

NL regeling

Momenteel is de Nederlandse regeling van het verbod op de gratis plastic tas in de maak en daarom nog niet beschikbaar. Zodra deze officieel beschikbaar is, kunt u de link hier vinden.

3. Voor wie geldt het verbod?

Het verbod geldt voor alle winkeliers die een gratis plastic tas meegeven voor het vervoeren van goederen of producten. Het verbod omvat de gehele detailhandel: de sector die fysieke goederen voor persoonlijk gebruik aan de consument levert. Het verbod treft op die manier winkeliers van: levensmiddelenzaken (waaronder pompshops), modezaken, winkels in persoonlijke verzorging (waaronder de apotheek), woon- en woninginrichtingszaken, huishoudelijke artikelenzaken, doe-het-zelfzaken, winkels met educatie- en vrijetijdsartikelen (waaronder museumwinkels), de ambulante handel (de markt) en de webwinkels en postorderbedrijven.

4. Worden alle plastic tassen verboden?

Er is geen algeheel verbod op plastic tassen. Het verbod geldt alleen voor de plastic tassen die klanten gratis ontvangen bij verkooppunten.

5. Wat wordt bedoeld met verkooppunten?

De plaats van verkoop van goederen of producten heeft betrekking op alle toonbankinstellingen zoals winkels, horeca, benzinestations, ambulante handel en kappers, maar ook op webwinkels en postorderbedrijven.

6. Zijn er uitzonderingen op het verbod?

De volgende uitzonderingen gelden voor het verbod:

1. Hygiëne

Een zeer dunne (minder dan 0,015 millimeter wanddikte) draagtas mag wel gratis aan een klant meegegeven worden, wanneer hiermee wordt voorkomen dat:

- onverpakte levensmiddelen ongeschikt raken voor consumptie door vervuiling of besmetting met ziekteverwekkers van buitenaf; of
- levensmiddelen ongeschikt raken voor consumptie door lekvocht van rauwe vis, rauw vlees of rauw gevogelte uit niet afgesloten verpakkingen.

Onverpakte levensmiddelen

Voorbeelden van onverpakte levensmiddelen die ongeschikt kunnen raken voor consumptie zijn:

- onverpakt (zomer)fruit, denk aan: aardbeien, bessen, abrikozen, appels en peren;
- onverpakte groenten, denk aan: asperges, sperziebonen, broccoli, tomaten;
- onverpakte broodwaren, denk aan: krentenbollen, broodpuntjes, croissants.

In bovenstaande situaties vormt de gratis, zeer dunne plastic tas een primair verpakkingsmateriaal dat de etenswaren beschermt tegen invloeden van buitenaf.

Deze uitzondering geldt niet voor levensmiddelen die al zijn voorzien van een afgesloten verpakking, zoals een in plastic folie verpakte komkommer of broccoli, in (warmte-isolerende) dozen verpakte vers bereide pizza's, in papieren zakken verpakte gefrituurde of gegrilde producten, in plastic bakken verpakte (warme of koude) gerechten of maaltijden.

Deze levensmiddelen zijn door hun verpakking al voldoende beschermd tegen vervuiling of besmetting door invloeden van buitenaf. In deze gevallen is dus geen gratis, zeer dunne plastic tas noodzakelijk

Ongeschikt raken voor consumptie

Voorbeelden van producten die ongeschikt kunnen raken voor consumptie zijn:

- in papier verpakte vis;
- in losse folievellen verpakt rauw vlees of rauwe etenswaren.

In deze situaties mag een gratis, zeer dunne plastic tas worden versterkt als secundaire verpakking van deze rauwe producten.

2. Tegengaan voedselverspilling

Een zeer dunne draagtas (0,015 millimeter) mag wel gratis aan een klant meegegeven wanneer deze een primaire verpakking is voor losse levensmiddelen om voedselverspilling te voorkomen.

Voorbeelden van losse levensmiddelen die wel in een zeer dunne plastic tas mogen meegegeven aan klanten zijn:

- losse appels, sinaasappels en mandarijnen;
- losse winterpenen en tomaten.

In deze situaties is de consument niet gebonden aan een voorverpakte (grotere) hoeveelheid levensmiddelen die, wanneer het teveel is, niet wordt geconsumeerd.

3. Taxfree shoppen

Op een luchthaven taxfree gekochte vloeistoffen, spuitbussen of gels mogen worden verpakt in de plastic tas die wordt verstrekt na de douanecontrole. Deze tas wordt ter plekke verzegeld, zodat deze als handbagage aan boord van het vliegtuig mee mag. De uitzondering geldt niet voor de plastic tas die wordt verstrekt op de luchthaven voor gekochte producten voor de douanecontrole. Ook geldt de uitzondering niet voor andere producten dan vloeistoffen, spuitbussen of gels die zijn gekocht in het taxfree gedeelte van een luchthaven.

4. Verpakkingen die geen draagtas zijn

Het verbod geldt niet voor plastic verpakkingen die geen draagtas zijn, met of zonder handgreep. Deze verpakkingen vormen op het verkooppunt samen met het product een zodanige product-verpakkingseenheid dat er geen sprake is van ongevolde verpakking.

Voorbeelden van verpakkingen die niet beschouwd worden als draagtas zijn:

- al dan niet dichtgesealde, plastic zakje om vlees(waren);
- de plastic kledinghoes om bijvoorbeeld gereinigde kleding.

Voorbeelden van verpakkingen met een handgreep zijn:

- toiletpapier, potgrond of diervoeding in plastic verpakt met een uitgestansde handgreep.

7. Hoe kan ik service blijven verlenen?

Wanneer u een vergoeding vraagt, mag u nog steeds plastic tassen blijven meegeven aan klanten. Zorg ervoor dat de tas stevig is en meerdere keren gebruikt kan worden. Uiteraard kunt u een tas gratis meegeven van ander materiaal dan plastic. Vraag de leverancier van uw tassen om advies.

8. Welke alternatieven voor een gratis plastic tas zijn er zodat ik mijn producten goed aan mijn klanten kan blijven meegeven?

Statiegeldtas

U kunt een statiegeldtas meegeven voor bijvoorbeeld € 1,00 die meerdere malen gebruikt kan worden. Deze euro krijgen uw klanten weer terug wanneer ze de tas bij u inleveren. Gooi de ingeleverde plastic tassen vervolgens bij het plastic afval.

Tassenbol

Door middel van een tassenbol kunt u de verkoop van draagtassen verminderen. In deze tassenbol kunnen mensen hun overtollige tassen doen en uw klanten kunnen hier een gratis tas uit halen voor (her)gebruik.

Betaalde plastic tas

Tegen vergoeding kunt u ook nog steeds een plastic tas meegeven.

9. Mag ik een herbruikbare plastic tas gratis weggeven als promotie?

Het verbod geldt voor het gratis verstrekken van plastic tassen bij de verkoop van goederen of producten. Daarom mag u wel gratis een (herbruikbare) tas uitdelen als promotie, los van gelijktijdige verkoop van goederen of producten.

10. Op welke manier ondersteunt de overheid mij als ondernemer in de voorbereiding op het verbod?

In overleg met uw branchevereniging leveren wij digitaal materiaal aan dat u kunt gebruiken in uw communicatie richting uw klanten.

Voor meer informatie over het verbod kunt u terecht bij uw branchevereniging of op de website van de Rijksoverheid:

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/afval/verpakkingen-en-verpakkingsafval>.

11. Mijn vraag staat er niet bij. Waar kan ik terecht met mijn vraag?

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw branchevereniging of op de website van de Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/afval/inhoud/verbod-op-gratis-plastic-tassen>

Categorie Prijs

12. Kan ik zelf de prijs bepalen van de plastic tassen die ik verkoop?

U mag zelf bepalen hoeveel geld u vraagt voor een plastic tas. De overheid stelt geen minimumprijs vast. Het richtbedrag voor de verkoop van een plastic tas is 25 eurocent.

13. Mag ik de prijs van de plastic tas ook verwerken in de afronding van het bedrag?

Het verbod betreft het gratis verstrekken van een plastic tas. Het is de verantwoordelijkheid van de winkelier zelf om hieraan te voldoen. In het kader van de handhaving moet u wel kunnen aantonen dat er voor een tas is betaald.

14. Mag ik op de bon erbij zetten dat de aankoop inclusief 25 eurocent voor de plastic tas is?

Het wordt aangeraden op de bon het bedrag te vermelden van de tas. Het bedrag moet wel bovenop het aankoopbedrag komen.

Categorie Materiaal

15. Voor welk soort plastic tassen geldt het verbod?

Er worden zeer veel soorten (plastic) draagtassen geproduceerd waarvan sommige er niet uitzien of aanvoelen als plastic, maar die het - als plastic het structureel hoofdbestanddeel van de tas vormt – wel zijn, gelet op de definitie van plastic. Hetzelfde geldt voor draagtassen die zijn gelamineerd of die zijn voorzien van een plastic binnenvoering. Wanneer u kiest voor het inkopen van draagtassen heeft u de verantwoordelijkheid om op de hoogte te zijn van de soort (plastic) tassen die op grond van deze regeling niet meer gratis verstrekt mogen worden. Om problemen op dit punt te voorkomen zou u, bijvoorbeeld in uw inkoopbeis, kunnen aangeven nog enkel tassen te willen inkopen die niet onder deze regeling vallen. Voor meer informatie over het soort plastic tassen kunt u terecht bij de leverancier van (plastic) tassen.

16. Geldt het verbod ook voor papieren en stoffen tassen?

Nee, het verbod geldt alleen voor plastic tassen die nu gratis bij de verkoop worden weggegeven. De Europese richtlijn gaat immers ook alleen over plastic tassen.

17. Waarom komt er geen uitzondering voor biobased en composteerbare tassen?

De Europese richtlijn laat geen ruimte om biobased en composteerbare tassen uit te zonderen. Bovendien draagt het gebruik van biobased en composteerbare plastic tassen niet bij aan de bestrijding van zwerfval en het tegengaan van grondstofverspilling.

18. Moet ik voor een biologisch afbreekbare plastic tas ook geld vragen?

Ja, er wordt geen uitzondering gemaakt voor biologisch afbreekbare plastic tassen. Dus u moet voor deze tassen ook een vergoeding vragen tenzij het verstrekken van deze tas onder de uitzonderingen valt.

19. Hoe zie ik of een plastic tas composteerbaar is?

Aan de volgende logo's ziet u of de plastic tas composteerbaar is. Deze plastic tassen kunnen bij het GFT-afval.

Categorie Veiligheid

20. Ik zet plastic tassen in als beveiliging voor winkercriminaliteit. Bij mij in de winkel moeten mijn medewerkers verplicht een plastic tas meegeven. Is het uit dat oogpunt goed als ik geen bijdrage vraag voor de tas?

Nee, het verbod geldt voor alle gratis plastic tassen.

Categorie Registratie en handhaving

21. Moet het bedrag van de plastic tas apart op de kassabon vermeld worden?

Nee, u bent dit niet verplicht, maar wij raden u dat wel aan. Bij controle moet u kunnen aantonen dat u een plastic tas tegen een vergoeding hebt verkocht tenzij het verstrekken van deze tas onder de uitzonderingen valt.

22. Is de verkoop van een plastic tas ook omzet en moet ik er daarom ook BTW over betalen?

Ja, wanneer u goederen verkoopt, betaalt u hier BTW over. Omdat een plastic tas een goed is en u deze verkoopt, moet u hier ook BTW over afdragen.

23. Wat doe ik met de plastic tassen die ik nog in voorraad heb?

Deze plastic tassen kunt u tegen een vergoeding meegeven aan uw klant.

24. Wie gaat controleren op naleving?

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) zal als toezichthouder optreden.

25. Hoe hoog wordt de boete?

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) treedt op als toezichthouder bij de handhaving van het verbod op de gratis plastic tas. Zij bepalen de passende interventie.